

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

Силабус навчальної дисципліни
«Клінічні аспекти імунопрофілактики»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестр: IX-X. 5 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кабінети кафедри клінічної імунології, генетики і медичної біології, вул. Ольгіївська, 4, 3-й поверх
Викладач(-і)	Гончарук Сергій Федорович: д.мед.н., професор Бажора Юрій Іванович: д.мед.н., професор Осінцева Вікторія Ігорівна: асистент
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Гончарук Сергій Федорович 067-480-61-06 Гарбуз Галина Володимирівна, Боброва Вікторія Миколаївна лаборанти кафедри 728-54-74 E-mail: Гончарук Сергій Федорович: <i>goncharuks@ukr.net</i> Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни є формування у майбутніх лікарів уявлення про структуру імунної системи, механізми формування імунної відповіді; імунозалежну патологію, функціонування імунної системи у різних вікових груп; поняття індивідуального і популяційного імунітету; необхідність проведення імунопрофілактичних заходів; про класифікацію

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

вакцин; про сучасний календар профілактичних щеплень в Україні.

Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Навчальна дисципліна «Клінічні аспекти імунопрофілактики» базується на вивченні здобувачами I-V курсів таких дисциплін, як «Медична біологія», «Нормальна і патологічна фізіологія», «Патоморфологія», «Внутрішня медицина», «Педіатрія». У свою чергу, навчальна дисципліна «Клінічні аспекти імунопрофілактики» закладає основи для вивчення таких дисциплін, як «Сімейна медицина», «Інфекційні хвороби», окремі теми «Внутрішня медицина», «Педіатрія».

Метою дисципліни є формування у майбутніх лікарів уявлення про структуру імунної системи, механізми формування імунної відповіді; імунозалежну патологію, функціонування імунної системи у різних вікових груп; поняття індивідуального і популяційного імунітету; необхідність проведення імунопрофілактичних заходів; про класифікацію вакцин; про сучасний календар профілактичних щеплень в Україні.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити з сучасними науковими досягненнями, щодо шляхів формування специфічної імунної відповіді на антигени.
2. Засвоїти механізми формування первинної і вторинної імунної відповіді на інфекційні і неінфекційні патогени.
3. Оцінювати імунний статус хворого за основними імунолабораторними методами та принципами трактування імунограм
4. Ознайомити з поняттям індивідуальний, груповий, колективний, популяційний імунітет.
5. Ознайомити з сучасними методами створення вакцин і їх класифікацією.
6. Ознайомити з регламентованими МОЗ України підходами до проведення щеплень в умовах лікувально-профілактичних закладів.
7. Сформулювати уявлення про значимість формування індивідуального і популяційного імунітету в системі надання медичної допомоги.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- будову та клінічну фізіологію імунної системи;
- сучасні погляди на формування імунної відповіді;
- основні методи імунодіагностики;
- клінічні прояви імунодефіцитних станів;
- особливості формування протиінфекційного імунітету;
- класифікацію сучасних вакцин;
- принципи призначення імунопрофілактики;
- терміни профілактичних щеплень, згідно календарю профілактичних щеплень в Україні.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

Вміти:

- роз'яснити пацієнтам та родичам пацієнтів необхідність проведення імунопрофілактичних заходів;
- проводити диференційну діагностику спадкових та набутих імунних порушень при різній патології на підставі імунологічного анамнезу, аналізу генеалогічного дерева, даних клінічного та лабораторного обстеження хворих;
- оцінювати дані загального аналізу крові, імунологічних та алергологічних досліджень, враховуючи провідний механізм імунологічних порушень в генезі різних видів імунологічної та алергологічної патології;
- виявити протипоказання для проведення імунізації;
- своєчасно виявити признаки поствакцинальних реакцій і поствакцинальних ускладнень;
- сформувати план поствакцинальних щеплень для пацієнта згідно календарю профілактичних щеплень в Україні.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (60 годин).

Форми та методи навчання.

Під час викладання навчальної дисципліни «Клінічні аспекти імунопрофілактики» буде використано різноманітні методи навчання: діалоги в системах «викладач-здобувач» і «здобувач-здобувач», виступ з доповідями на семінарських заняттях. Під час викладання навчальної дисципліни «Клінічні аспекти імунопрофілактики» використовуються методи проблемного викладу, а також пояснювально-ілюстративний, репродуктивний і евристичний методи. Під час вивчення навчальної дисципліни «Клінічні аспекти імунопрофілактики» передбачено проведення індивідуальних і групових консультацій, які будуть здійснюватися шляхом очних зустрічей, телефонного зв'язку, використання E-mail, соціальних мереж, платформ *Zoom* і/або *Microsoft Teams*.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Структура і принципи функціонування імунної системи.

Тема 2. Закономірності і особливості формування імунної відповіді.

Тема 3. Імунологічні методи досліджень. Основні правила оцінки імунного статусу.

Тема 4. Класифікація вакцин. Календар профілактичних щеплень в Україні.

Тема 5. Імунодефіцитні захворювання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник – 2-е вид. /Л.І.Чернишова, Ф.І.Лапій, А.П.Волоха та ін.// Кіів: «Медицина» - 2019.- 320 с.

2. Навчально-методичний посібник "Клінічна імунологія": з дисципліни "Клінічна імунологія і алергологія" для студентів 5-го курсу медичного факультету / Доценко С.Я., Рекалов Д.Г., Шеховцева Т.Г. [та ін.]. – Запоріжжя, 2019. - 163 с.

3. Аббас А.К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології (функції та розлади імунної системи) під наук. ред проф. В.В.Чоп'як – К: ВСВ «Медицина». – 2020 . – 327 с.

4. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник (ВНЗ III-IV р.а.) /В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. – К.: ВСВ «Медицина». - 2017. – 224 с.

5. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О.Гаврилюк А.М., Толстяк Я. Ф., Зубченко С.О. Сучасні проблеми клінічної імунології та алергології в терапевтичній практиці. –Львів: «НеоДрук», - 2020.- 219 с.

6. Бажора Ю.И., Гончарук С.Ф. Клиническая иммунология и аллергология. Учебное пособие: изд. 4-е, дополн. // Одесса: Пресс – курьер, 2018. – 264 с.

Додаткова:

1. Наказ МОЗ України №595 від 16.09.2011 року «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» зі змінами і доповненнями внесеними наказами МОЗ України: №551 від 11.08.2014 року; №996 від 26.09.2016 року; №947 від 18.05.2018 року; №280 від 1.02.2018 року; №958 від 23.04.2019 року; №270 від 23.04.2019 року; №2070 від 11.10.2019 року; №1510 від 3.07.2020 року.

2. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology 2021

3. Basic immunology : functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. -- Fifth edition. 318 p. ; cm. Includes bibliographical references and index.

4. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9--dc23.

5. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R. Rich. Elsevier – 2019. С. – 1323.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: Оцінка поточної успішності виставляється за результатами участі здобувача в дискусіях, в обговоренні рефератів або доповідей, співбесіди на семінарському занятті, в процесі розв'язання ситуаційних задач. Оцінювання активності здобувача на занятті.

Підсумковий контроль: залік

Структура поточного оцінювання на семінарському занятті:

Оцінка поточної успішності виставляється за результатами: участі здобувачів в дискусіях; співбесіди на семінарському занятті; активності в підготовці рефератів, презентацій з теми заняття; розв'язання ситуаційних задач

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, співбесіда на семінарському занятті, аналіз активності здобувачів в дискусіях, аналіз якості підготовлених рефератів або презентацій з теми заняття, розв'язання ситуаційних задач;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання та вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування та нахили.
«4»	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
«3»	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
«2»	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, які становлять незначну частину навчального матеріалу.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувачів включає підготовку до семінарських занять, опрацювання навчальної та наукової літератури, написання рефератів і підготовку презентацій за темами семінарських занять. Самостійна робота оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра клінічної імунології, генетики і медичної біології

притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.